

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/26/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6919010229
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6919010229.3

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Adriány Považanovej a JUDr. Petra Kvietka, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 1. júna 2022 v trestnej veci obžalovaného I. F. a spol. stíhaného za zločin poisťovacieho podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., § 223 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák., o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 09.02.2021, sp. zn. 4T/30/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. v e c v r a c i a okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa § 325 Tr. por. n a r i a d ť u j e, aby vec bola prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu boli obžalovaní I. F. a právnická osoba R., s.r.o. podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodení spod obžaloby, ktorou im bolo kladené za vinu, že

I. F. ako konateľ spoločnosti R., s.r.o., Y. XXXX/X, Y. W., H.: XX XXX XXX, oznámil dňa XX.XX.XXXX v Y. W. spoločnosti T. poisťovňa, a.s., poisťnú udalosť zaregistrovanú pod č. XXXXXXXXXXXX, ku ktorej malo dôjsť dňa XX.XX.XXXX v čase okolo XX.XX hod. tak, že Q.. S. F. I., viedla osobné motorové vozidlo zn. Q. O. A XXX D., evč. RS XXX CT, B.: C po ulici X. v Y. W., kde z parkoviska od pošty vyšlo doposiaľ nestotožnené motorové vozidlo, ktoré jej nedalo prednosť v jazde, a aby sa Q.. S. F. I. vyhla zrážke vozidiel, strhla riadenie vpravo a vyšla vozidlom na obrubník výškovo oddeleného chodníka nachádzajúceho sa pozdĺž vozovky vpravo v smere jazdy, pričom došlo k poškodeniu kolies z ľahkých zliatin, pneumatiky a predného nárazníka osobného motorového vozidla zn. Q. O. A XXX D., evč. RS XXX CT, B.: C a dňa XX.XX.XXXX si uplatnil poisťné plnenie za opravu X ks diskov kolies vo výške 2.793,67 Eur, pričom na základe odborného vyjadrenia znalca v odbore cestná doprava, väčšina zadokumentovaných poškodení vozidla, vrátane poškodení 4 ks diskov kolies, nie je technicky prijateľná v príčinnej súvislosti s popisovanou poisťnou udalosťou zo dňa 04.04.2018, pričom, ak by zo strany poisťovne došlo k poisťnému plneniu, bola by spoločnosť UNIQA poisťovňa, a.s., Krasovského 15, 851 01 Bratislava, IČO: 00 653 501 spôsobená škoda vo výške nie menej ako 2.793,67 Eur,

právnická osoba R., s.r.o., svojím konateľom oznámila dňa XX.XX.XXXX v Y. W. spoločnosti UNIQA poisťovňa, a.s., poisťnú udalosť zaregistrovanú pod č. XXXXXXXXXXXX, ku ktorej malo dôjsť dňa XX.XX.XXXX v čase okolo XX.XX hod. tak, že Q.. S. F. I., viedla osobné motorové vozidlo zn. Q. O. A XXX D., evč. RS XXX CT, B.: C po ulici X. v Y. W., kde z parkoviska od pošty vyšlo doposiaľ nestotožnené motorové vozidlo, ktoré jej nedalo prednosť v jazde, a aby sa Q.. S. F. I. vyhla zrážke vozidiel, strhla riadenie vpravo a vyšla vozidlom na obrubník výškovo oddeleného chodníka nachádzajúceho sa pozdĺž vozovky vpravo v smere jazdy, pričom došlo k poškodeniu kolies z ľahkých zliatin, pneumatiky a predného nárazníka osobného motorového vozidla zn. Q. O. A XXX D., evč. RS XXX CT, B.: C a

dňa XX.XX.XXXX si uplatnila poisťné plnenie za opravu X ks diskov kolies vo výške 2.793,67 Eur, pričom na základe odborného vyjadrenia znalca v odbore cestná doprava, väčšina zadokumentovaných poškodení vozidla, vrátane poškodení 4 ks diskov kolies, nie je technicky prijateľná v príčinnej súvislosti s popisovanou poisťnou udalosťou zo dňa 04.04.2018, pričom, ak by zo strany poisťovne došlo k poisťnému plneniu, bola by spoločnosti T. poisťovňa, a.s., S. 15, 851 01 Bratislava, IČO: 00 653 501 spôsobená škoda vo výške nie menej ako 2.793,67 Eur,

tým mali spáchať zločin poisťovacieho podvodu v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., § 223 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák., pretože skutok nie je trestným činom.

Proti tomuto rozsudku podal okresný prokurátor priamo na hlavnom pojednávaní odvolanie v neprospech obidvoch obžalovaných, ktoré odôvodnil písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 15.03.2022, a to pre nesprávnosť oslobodzujúceho výroku. V ďalšom poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku, vrátane hodnotenia jednotlivých dôkazov, s ktorým sa však nestotožnil.

Argumentoval tým, že obžalovaný I. F. nahlásil poisťovni takú poisťnú udalosť, ktorá nemala reálne základy, a ktorá sa ani nemohla stať ním popísaným spôsobom. Nepochybne síce k poškodeniu osobného motorového vozidla skutočne došlo, avšak na inom mieste a iným spôsobom, a to viacerými konaniami, na viacerých miestach, za úplne iných skutkových okolností, čo nepochybne preukazujú vykonané dôkazy. Na tom nič nemení skutočnosť, že obžalovaný nebol osobne pri vzniku poškodení na predmetnom osobnom motorovom vozidle. Tieto zistenia vo svojich výpovediach nepoprel a je evidentné, že poisťná udalosť bola nahlásená tak, ako bola ustálená v skutkovej vete obžaloby, teda len ako jedno konanie, a nie ako súhrn viacerých konaní. Keďže požadované plnenie od poisťovne presiahlo sumu 2.660,- Eur, musel byť skutok kvalifikovaný ako zločin.

Zdôraznil, že je nesprávne riešiť úvahy o tom, či k poškodeniu osobného motorového vozidla došlo dvomi alebo viacerými prípadmi, pretože podstatným zostalo, že požiadavka na plnenie z poisťnej zmluvy bola vedená ako jedno ucelené konanie, ktoré sa vôbec nestalo. Tieto závery vyplývajú z listinných dôkazov, znaleckého posudku, ako aj výpovede svedkyne Q. S., preto bola obžaloba podaná dôvodne.

Okresný súd navyše v napadnutom rozsudku nerešpektoval právny názor krajského súdu vyjadrený v jeho rozhodnutiach zo dňa 26.02.2020 a zo dňa 05.05.2021, ktorý ani v jednom prípade nespochybnil, či už výšku možnej škody ako kvalifikačného znaku, ale ani znaky trestného činu na daných skutkových základoch ako takého.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K odvolaniu okresného prokurátora sa obžalovaní vyjadrili prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 19.04.2022. Najprv poukázali na výrokovú časť napadnutého rozsudku okresného súdu a jeho odôvodnenie, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnili, naopak, nesúhlasili s argumentáciou okresného prokurátora uvedenou v odvolaní.

Okresný súd práve na základe rozhodnutia odvolacieho súdu doplnil dokazovanie so zameraním na zistenie presného počtu škodových udalostí a následne tomu zodpovedajúcemu počtu spoluúčastí, ktoré majú zásadný vplyv na vyčíslenie celkovej škody. Z vykonaných dôkazov vyplynulo, že išlo o dve škodové udalosti, a teda aj dve poisťné udalosti, čím by sa v prípade plnenia poisťovne obohatili len o sumu 165,- Eur, čo nepostačuje ani pre naplnenie skutkovej podstaty prečinu poisťovacieho podvodu podľa § 223 ods. 1 Tr. zák., keďže absentuje vznik čo i len malej škody.

Miesto poisťnej udalosti nebolo uvedené správne, avšak len kvôli odporúčaniu, ktoré obžalovaný I. F. dostal od zamestnankyne poškodenej Q. S., ktorá mu poradila uviesť adresu, na ktorej dochádza často k dopravným nehodám. Okrem toho sám nespôsobil žiadnu z dvoch škodových udalostí, pretože predmetné osobné motorové vozidlo využívala výlučne jeho manželka. Za takejto situácie nemohlo dôjsť z jeho strany k naplneniu subjektívnej stránky trestného činu z hľadiska zavinenia vo forme úmyslu, a to ani v jeho nepriamej forme.

Správnym bol postup súdu prvého stupňa, ktorý použil pri hodnotení dôkazov zásadu „in dubio pro reo“ v ich prospech, pretože v otázke uznania viny existovali viaceré pochybnosti. Je zrejmé, že obžaloba v konaní neuniesla dôkazné bremeno, a preto ich okresný súd správne oslobodil spod obžaloby.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby odvolací súd zamietol odvolanie okresného prokurátora.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací zistil, že odvolanie podal okresný prokurátor ako oprávnená osoba v zákonnej lehote, a to proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne preskúmal v intenciách § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého oslobodzujúceho výroku a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora bolo podané čiastočne dôvodne.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd totiž zistil chyby v napadnutom výroku rozsudku pre nejasnosť a neúplnosť skutkových zistení, ako aj preto, že sa okresný súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a zároveň vznikli pochybnosti o správnosti napadnutého výroku, pričom bude potrebné dôkazy opakovať a vykonať i ďalšie dôkazy. Navyiac prvostupňový súd nerešpektoval právny názor, ktorý vyslovil vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach odvolací súd, čím porušil ust. § 327 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por., orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán.

Krajský súd poznamenáva, že v tejto trestnej veci už rozhodoval dvakrát, a to uznesením zo dňa 26.02.2020, sp. zn. 3To/9/2020, ktorým prvý napadnutý rozsudok okresného súdu zo dňa 09.10.2019, sp. zn. 4T/30/2019 zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, a následne uznesením zo dňa 05.05.2021, sp. zn. 3To/43/2021, ktorým v poradí druhý rozsudok okresného súdu zo dňa 04.02.2021, sp. zn. 4T/30/2019 zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. c) Tr. por. v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Krajský súd konštatuje, že odvolacie konanie je vybudované na základe špecifických zásad, ktoré majú význam v tom, že charakterizujú podstatu a cieľ opravného konania, sú nosnými pravidlami, na ktorých je vytvorená konštrukcia konania opravných prostriedkov, sú dôležitými zárukami riadneho a zákonného procesu, zabezpečujú efektívnosť opravného konania a tým zaručujú aj zákonnosť celého trestného konania. Majú legislatívny význam a sú dôležitými interpretačnými pravidlami.

Jedným zo základných takýchto princípov odvolacieho konania je kasačný princíp, ktorý znamená, že orgán rozhodujúci o opravnom prostriedku, v prípade, ak zistí nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, takéto rozhodnutie zruší a vec vráti na nové prejednanie a rozhodnutie orgánu, ktorý vo veci pôvodne rozhodol.

Typickým znakom kasačného princípu je, že orgán, ktorému bola vec vrátená na nové rozhodovanie a prejednanie, je pri novom rozhodovaní viazaný právnym názorom, ktorý vo veci vyslovil nadriadený orgán a je povinný úkony a dôkazy, ktoré tento orgán nariadil v zmysle § 327 ods. 1 Tr. por., vykonať. Prvostupňový súd bol nepochybne viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý vyslovil v predchádzajúcich dvoch uzneseniach, avšak ho rešpektoval len čiastočne a pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, tak pri druhom rozsudku vôbec.

Uvedené závažné pochybenia nielenže viedli k tretiemu zrušujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu, ale zároveň boli dôležitými dôvodmi na postup podľa § 325 Tr. por., t.j. nariadiť, aby bola trestná vec obžalovaných prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu súdu prvého stupňa.

Krajský súd zdôrazňuje, že v zostávajúcich častiach v plnom rozsahu trvá na právnom názore a pokynoch uvedených v obidvoch predchádzajúcich zrušujúcich uzneseniach a bolo by ich nadbytočné opakovať.

Povinnosťou okresného súdu bude predovšetkým opätovne vykonať všetky relevantné dôkazy, prípadne aj ďalšie nové dôkazy, ktoré môžu prispieť k zisteniu a ustáleniu rozhodujúcich skutočností v naznačenom smere, napr. vhodným sa javí vypočuť osobu, ktorá vypracovala odborné vyjadrenie. Po doplnení dokazovania bude potrebné dôkazy náležite vyhodnotiť rešpektujúc ust. § 2 ods. 12 Tr. por. s prihliadnutím na ust. § 168 ods. 1 Tr. por. tak, aby bolo možné na ich základe po ich vyhodnotení spoľahlivo a dôsledne ustáliť skutkový stav, berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, za dodržania príslušných procesných ustanovení a až následne posúdiť dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke ustálenia viny alebo neviny obžalovaných a v konečnom dôsledku rozhodnúť vo veci samej zákonným spôsobom.

Z týchto dôvodov krajský súd ako súd odvolací na podklade odvolania okresného prokurátora, ktoré považoval za čiastočne dôvodné, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.